

[Dupont.]

at der i forsøgscentrets tilsynsråd vil blive placeret folk fra erhvervslivet samt repræsentanter for foreldre kredse og for Danmarks pædagogiske institut.

Ud fra det her fremførte kan jeg på den socialdemokratiske gruppes vegne gå ind for lovforslaget, som det foreligger klargjort gennem udvalgsbetænkningen.

Jeg ønsker dog herudover i relation til mine bemærkninger ved første behandling om en mere dybtgående uddannelsesplanlægning at tilføje, at dette forsøgscenter kun er et lille, men — det indrømmer jeg — et betydningsfuldt skridt på vejen til en mere integrerende analyse- og forsøgsvirkosomhed, der kan involvere en ændring af undervisningen og ungdommens muligheder i overensstemmelse med den udvikling, samfundet undergår. Det synes, som om der er goodwill, når der er tale om universiteter og den højere undervisnings planlægning, selv om også denne har været længe undervejs, men det nytter alt sammen intet, hvis vi ikke hurtigt erkender, at der må startes med planlægning allerede i barneskolen.

Selv om den højtærede undervisningsminister ved første behandling ytrede ængstelse for at komme til at snakke strukturændring i folkeskolen, vil jeg tillade mig at fremføre den kætterske anskuelse, at det netop er en sådan, der tiltrænges, dersom vi skal gøre os håb om en skole tilpasset den moderne industrielle verden, og hvis Danmark, når det drejer sig om højere uddannelse, skal kunne konkurrere med andre lande. Min tro på ændringer i den retning er blevet styrket ved den undersøgelse, universitetets sociologiske institut har foretaget i Odense, hvor det viser sig ifølge Aktuelt for 18. marts, at folkeskolens struktur ved loven af 1958 med opretholdelse af deling i A- og B-linjer allerede i 11 års alderen følger samfundets klasseskel. Med formandens tilladelse vil jeg gerne citere:

„Allerede i 11-13 års alderen støder børnene i enhver skoleklasse på et dybt, socialt skel, der som ved et øksehug deler børnene i to grupper ... Man udvalgte en gruppe 12-13 årige drenge. Det viste sig, at i A-linjen kommer 75 pct. af

drene fra arbejderhjem og 25 pct. fra hjem uden for arbejderklassen.

I B-linjen kommer kun 47 pct. af børnene fra arbejderhjem — til trods for arbejderklassens betydelige talmæssige vægt — mens 53 pct. kommer fra andre hjem.

Ser vi på tallene fra en lidt anden vinkel, viser det sig, at 71 pct. af arbejderklassens børn kommer i A-linjen, og 29 pct. kommer i B-linjen.“

For pigernes vedkommende:

„78 pct. af pigerne i A-linjen kommer fra arbejderhjem og kun 22 pct. fra andre. Og i B-linjen kommer kun 39 pct. af pigerne fra arbejderhjem, men 61 pct. fra andre hjem ... Ud af dette mylder af tal vokser billedet af social stivhed i uddannelsesmønsteret, som hverken skoleloven af 1958 eller uddannelsens almindelige demokratisering har formået at ændre.“

Jeg håber, at denne undersøgelse må blive stillet til folketingets rådighed, og at der på baggrund af denne fra undervisningsministeriets side vil blive taget anledning til ændringer i disse forhold.

Det har jo vist sig, at der i Sverige er tale om, at et langt større tal af arbejderne børn når frem til den højere undervisning. I Danmark er studenterfrekvensen som bekendt på 8-9 pct., og kun ca. 10 pct. af disse kommer fra arbejdsmiljøet, medens studenterfrekvensen i Norge og Sverige ligger på henholdsvis 18 og 13 pct. med tydelig tendens til, at arbejderne andel af studenterne ligger langt højere end i Danmark, hvilket man i Sverige tilskriver enhedsskolen æren af dels gennem længere undervisningspligt, dels gennem det udelte skoleprincip.

Med fare for at blive misforstået har jeg dog her ved anden behandling af lovforslaget om forsøgscentret villet understrege, at forsøgsarbejde ikke er nok; vi må planlægge undervisningen på længere sigt og foretage korrektioner også i skolens struktur, dersom det skal lykkes for os at få flere frem til den højere uddannelse, end tilfældet er i dag.

Ellen Poulsen: Allerede ved første behandling af dette lovforslag om et forsøgs-